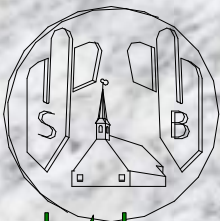

Jaargang 14
Juni 2017

Stichting

In dit nummer:

- Schildkerk Rijssen
- Asbest/ opstalverzekering
- verwarmingsadvies
- Instandhouding monumenten

Doelstelling

De SBKG Overijssel-Flevoland stelt zich ten doel binnen deze provincies kerkrentmeesters behulpzaam te zijn in zaken van restauratie, herstel en onderhoud van gebouwen en hun interieur (waaronder orgels) in de meest ruime zin van het woord. Ook andere gezinden/ eigenaren kunnen gebruik maken van onze diensten.

Wist u dat:

- de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed toch nog misstanden tegenkomt in de verantwoording van de BRIM.
- vanaf 2024 asbestdaken in Nederland verboden zijn.
- subsidie voor haalbaarheids-onderzoek weer opent van 1 oktober t/m 30 november.
- er een handreiking is inzake brandblusmiddelen voor erfgoed.
- er een publicatie is over klimaat-beheersing in monumentale kerken

U kunt ons vinden op internet:

www.sbkg.nl
e-mail: info@sbkg.nl

Nieuwsbrief

Behoud Kerkelijke Gebouwen in Overijssel - Flevoland

Herstel kerkinterieur Schildkerk te Rijssen.

In de maanden januari t/m maart 2017 is het interieur van de Schildkerk gerestaureerd. Behalve het herstel van scheuren die zijn ontstaan tijdens de bouw van het gemeentehuis, zijn de gewelven en de muren overgesaust. De banken zijn opnieuw voorzien van imitatiewerk. Tevens zijn de kansel, het doophek en de Herenbaken gerestaureerd.

De Grimbergerbank uit 1775 (in het koor van de middenbeuk) is een overhuifde bank die wordt bekroond door een alliantiewapen van twee rocaille-schilden. Om deze bijzondere bank meer tot zijn recht te laten komen is een bankenrij verwijderd. Bij het ontmantelen van de bankenrij en de houten vloer kwamen een drietal grafzerken in het zicht. Deze zijn met een glasplaat afgedekt waardoor een stukje geschiedenis weer zichtbaar is geworden.

In de voorbereiding richting uitvoerig is als waardestellend onderzoek een kleurhistorische onderzoek uitgevoerd. De bij dit onderzoek teruggevonden materialen, kleuren of bijzondere afwerkingen geven een onderlegger bij de conservering of restauratie van het kerkgebouw. Zo zijn bijvoorbeeld gradaties gevonden in de bijzondere afwerkingen van het houtimitatiewerk.

Dit voert terug naar de restauratie van 1925.

In dat jaar werd er grootscheeps ingegrepen in het interieur. De kerk werd uitgebreid aan de

Zuidzijde en het orgel werd vanuit de galerij in het oostelijke koor verplaatst naar de westelijke galerij. Het bankenplan in de kerkzaal (begane grond) en op de zuidelijke galerij dateert van 1925, met uitzondering van de Dijkers-, de Oosterhof-, de Domestieken-, de Grimberger- en de Eversbergbank.

Als afsluiting van de restauratie zijn de kroonluchters in oude luister hersteld. In het kader van duurzaamheid is van de gelegenheid gebruik gemaakt de kerk voorzien van LED-verlichting. Ook zijn een aantal historische elementen waaronder een grafzerk uit 1637 teruggebracht in de kerk.

Het geheel viel onder de begeleiding en advisering van de Stichting BKG Overijssel en Flevoland.

Ter afsluiting van de restauratie overhandigd voorzitter drs. E. Kooiker van onze Stichting, aan dhr. J. Voortman, voorzitter van de bouwcommissie, het nieuwe monumentenbordje.

Asbest / opstalverzekering

Sinds 2012 is door onze stichting herhaalde malen gewezen op verzwaring van de regelgeving aangaande asbest. De eigenaar van een openbare ruimte kan verantwoordelijk worden gehouden als er geen risico-inventarisatie is uitgevoerd van het object waarbij inzichtelijk is gemaakt of, en in welke hoedanigheid, daarin asbest aanwezig is dan wel is verwerkt. Uiterlijk in 2024 moeten alle gebouwen asbestvrij zijn. Voor vragen kunt u terecht bij uw burgerlijke gemeente. Uiteraard kunt u ook onze stichting daarover benaderen. Aansluitend daarop is het van belang te beoordelen of de afgesloten verzekeringen op het (eventueel) aanwezig zijn van asbest zijn afgestemd. De verzekeraar van uw object wil weten welk risico wordt gelopen. Daartoe dient een complete beschrijving te worden overlegd met daarin aangegeven welke risicoaspecten het object bevat. Aanwezig asbest in een object is zo'n risico. Dit betekent dat u vooraf aan de verzekeraar moet melden, dus voordat er sprake is van enige calamiteit, of er asbest in het door u verzekerde gebouw aanwezig is. Niet nakoming van een dergelijke informatieplicht aan de verzekeraar kan vergaande gevolgen hebben. Veiligheidsinstanties, zoals brandweer, kunnen u aansprakelijk stellen voor eventuele consequenties vanwege het niet adequaat kunnen handelen bij de aanpak van de betreffende calamiteit dan wel voor mogelijke gevolgschade. Daarnaast kan de verzekeraar vergoeding uitsluiten uit hoofde van niet volledig geïnformeerd zijn over het object. Ons advies: neem tijdig maatregelen en verstrek alle belanghebbenden de juiste informatie.

Adviezen voor verwarming en installaties van kerkelijke gebouwen

De diensten van een installatieadviseur vangen aan met een oriënterend advies waarna vervolgens mogelijk een compleet of deeladvies kan worden uitgevoerd.

Oriënterend advies

Samen met een afvaardiging van het kerkbestuur wordt allereerst een schouwing gedaan van de gebouwen en de installaties. Daarna wordt geadviseerd over de mogelijkheden tot verbetering, vernieuwing en/of energiebesparing. Deze bespreking, onderzoek en bevindingen worden schriftelijk vastgelegd.

Complete adviezen of deeladviezen

Adviezen met betrekking tot verwarming, mechanische ventilatie, bouwfysische adviezen of elektrotechnische adviezen zoals:

1. algemeen advies van de keuze van installaties en componenten;
2. het bespreken van de voor- en nadelen;
3. het ontwerpen van de installatie met tekeningen, bestek en begrotingen;
4. het aanvragen van offertes, het beoordelen en bespreken hiervan;
5. het controleren van aangelegde installatie met een installatierapport;
6. het geven van adviezen die kunnen leiden tot energiebesparingen.

Het doelmatig verwarmen en ventileren van kerkgebouwen, in het bijzonder de monumentale gebouwen, is een specialisme dat gedegen vakkennis en jarenlange ervaring vereist. Niet alleen aanschafkosten en jaarlijkse exploitatiekosten, maar ook bescherming van meubilair zoals een orgel zijn van belang. En natuurlijk het optimaliseren van comfort voor de kerkgangers.

Wij helpen u graag bij het vinden van zo'n installatieadviseur.

Aanpassing subsidieplafond voor instandhouding monumenten

Minister Bussemaker (OCW) heeft een wijziging aangebracht in het eenmalige subsidieplafond voor 2016 en 2017 voor grote gebouwde rijksmonumenten in de Subsidie-regeling instandhouding monumenten. Dit eenmalige subsidieplafond wordt € 10 miljoen lager. De wijzigingen zijn van toepassing op de subsidieronde 2017 (voor de planperiode 2018-2023).

Naar aanleiding van de destijds beschikbare gegevens en verwachtingen is in februari 2016 voor de jaren 2016 en 2017 incidenteel € 20 miljoen extra budget beschikbaar voor rijksmonumenten (met een herbouwwaarde van € 8,3 miljoen of meer). Daarvan is in 2016 circa € 16 miljoen niet verplicht. De Tweede Kamer heeft een amendement aangenomen, waarin € 10 miljoen van deze in 2016 niet verplichte middelen wordt ingezet voor de Nederlandse Cultuursector. Daarom wordt het eenmalige subsidieplafond met € 10 miljoen verlaagd.

Daarnaast is de regeling zodanig gewijzigd dat eventueel resterend budget - na honorering van de aanvragen voor grote stenen monumenten - aangewend wordt voor grote groene monumenten.

Enkele projecten voor deze categorie grote monumenten zijn door bemiddeling van de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen bij de Rijksdienst aangeboden.

Wilt u meer informatie, belt u ons, wij staan u graag te woord!

**Stichting Behoud Kerkelijke
Gebouwen in Overijssel- Flevoland:
Bouw bureau (SBKG)
Vossenhoek 16
8172 AB VAASSEN
tel. 0578 570157
fax. 0578 570177
mobiel 06 5068 8957 (H.Bron)
mobiel 06 2112 4310 (G.Tutert)
e-mail info@sbkg.nl
internet www.sbkg.nl**

secretariaat: **NIEUW ADRES**
Kievit 44
7462 ZJ RIJSSEN
tel.nr.: 0548 521432
e-mail : secr.sbkg@outlook.com